

Geografska obilježja atrakcijske osnove Australije

Bošnjak, Antonija

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:565214>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-19**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije

ANTONIJA BOŠNJAK

GEOGRAFSKA OBILJEŽJA ATRAKCIJSKE OSNOVE AUSTRALIJE

Završni rad

Pula, veljača, 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije

ANTONIJA BOŠNJAK

GEOGRAFSKA OBILJEŽJA ATRAKCIJSKE OSNOVE AUSTRALIJE

Završni rad

JMBAG: 0303052798, redoviti student

Studijski smjer: Interdisciplinarni studij Kultura i turizam

Predmet: Turistička geografija svijeta

Mentor: Doc. dr. sc. Nikola Vojnović

Pula, veljača, 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Antonija Bošnjak, kandidat za prvostupnika Kulture i turizma, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikogi dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Antonija Bošnjak, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Geografska obilježja atrakcijske osnove Australije“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____

Potpis

_____

SADRŽAJ

UVOD	2
1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNA ATRAKCIJSKA OSNOVA	3
1.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	3
1.2. RELJEF	4
1.3. KLIMA	5
1.4. HIDROGEOGRAFSKA OBILJEŽJA	9
1.4.1. MORE	9
1.4.2. VODA NA KOPNU	11
1.5. FLORA I FAUNA	12
2. ANALIZA TURISTIČKIH ATRAKCIJA PO DRŽAVAMA I TERITORIJIMA	15
2.1. QUEENSLAND	15
2.2. NOVI JUŽNI WALES	17
2.3. VICTORIA	18
2.4. JUŽNA AUSTRALIJA	20
2.5. ZAPADNA AUSTRALIJA	21
2.6. TASMANIJA	23
2.7. SJEVERNI TERITORIJ	24
2.8. TERITORIJ AUSTRALSKOGA GLAVNOG GRADA	26
3. TURISTIČKI POKAZATELJI	28
3.1. VRSTE KAPACITETA	28
3.2. TURISTIČKI DOLASCI I NOĆENJA	29
ZAKLJUČAK	33
LITERATURA	34
POPIS PRILOGA	35
SAŽETAK	36
SUMMARY	37

UVOD

Tema ovog završnog rada je uvidjeti povezanost između geografskih obilježja Australije i razvoja turizma iste. Australija je država na južnoj hemisferi, a nalazi se između Tihog i Indijskog oceana. Australija je članica britanske Zajednice Naroda, eng. *Commonwealth of Nations*. Australija ima oko 23 milijuna stanovnika na površini od 7 682 300 km², a sastoji se od šest saveznih država: Queensland, Novi Južni Wales, Victoria, Južna Australija, Zapadna Australija i Tasmanija. Osim šest saveznih država, posjeduje i dva teritorija na kopnu te šest vanjskih teritorija.

Ovaj završni rad podijeljen je na tri poglavlja. U prvom poglavlju analiziran je geografski položaj Australije i prirodna atrakcijska osnova koja uključuje klimu, hidrogeografska obilježja, odnosno more i vodu na kopnu, te floru i faunu.

U drugom poglavlju analizirane su turističke atrakcije po saveznim državama i dva teritorija na kopnu, što uključuje: Queensland, Novi Južni Wales, Victoriju, Južnu Australiju, Zapadnu Australiju, Tasmaniju, Sjeverni teritorij i Teritorij australskoga glavnog grada. Treba naglasiti kako su to uglavnom prirodne atrakcije, a priložene slike bi trebale čitatelju približiti Australiju kao turističku destinaciju. Izdvojene su pojedine prirodne turističke atrakcije koje su na UNESCO-vom popisu svjetske baštine te su detaljnije opisane.

U trećem poglavlju analiziraju se turistički pokazatelji. Prikazana je tablica u kojoj su navedene vrste kapaciteta u državama i dvama teritorijima na kopnu. Također se može brojčano iščitati koja država ima najveći broj smještajnih kapaciteta te koja najmanje. Nadalje je prikazana tablica turističkih dolazaka i noćenja u Australiju u razdoblju od 2013. godine do 2016. godine. Također su priložena dva grafikona, jedan prikazuje turističke dolaske, a drugi turistička noćenja u saveznim državama i dvama teritorijima na kopnu.

Na temelju svega navedenog, prikupljanjem i analizom literature i statističkih podataka, može se kritički osvrnuti na utjecaj geografskih obilježja na razvoj turizma Australije.

1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PRIRODNA ATRAKCIJSKA OSNOVA

U ovom poglavlju analiziran je geografski položaj Australije te kakav je utjecaj imao na njeno stanovništvo, potom reljef, klima, hidrogeografska obilježja mora i vode na kopnu, te floru i faunu s naglaskom na autohtonu floru i faunu.

1.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Geografski položaj jedan je od važnijih čimbenika koji utječe na turizam. Blizina emitivnog tržišta važna je odrednica kako će se razvijati turizam u nekim turističkim destinacijama. Australija se nalazi na južnoj hemisferi iz čega proizlazi da ljeto počinje u prosincu, jesen u ožujku, zima u lipnju i proljeće u rujnu. Zbog svog smještaja na južnoj hemisferi, godišnja su doba suprotna nego kod nas. Australija ima površinu od 7.692.030 km². Kopnena površina gotovo joj je jednako velika kao i kontinentalni dio SAD-a, no bez Aljaske. Smještena između 10° 41" i 43° 39" južne geografske širine, dok kada govorimo o geografskoj dužini smještena je između 113° 09" i 153° 39" istočne geografske dužine.¹

Geografski položaj Australije utjecao je i na kasnije naseljavanje. Europa je bolje upoznala Australiju tek kada se James Cook iskrcao na istočnoj obali 1770. godine. Od tada je krenula tzv. europeizacija kontinenta, točnije naseljavanje europskim narodima, posebice iz Ujedinjenog Kraljevstva, pa se tako u Australiji govori engleskim jezikom. Osim Ujedinjenog Kraljevstva, bile su i struje useljavanja iz Irske, Novog Zelanda, SAD-a i Kanade. Također ima i iz drugih europskih država gdje se može spomenuti i Hrvatska. Naseljavanje je utjecalo na njenu multikulturalnost. Aboridžini, domoroci Australije, u 2001. godini činili su 2,2% australskog stanovništva. Najviše ih živi na području Queenslanda i Sjevernog teritorija, a država je od sredine 20. stoljeća počela provoditi politiku integracije domorodaca kroz školovanje, medicinsku pomoć, itd.²

Australija se smatra „izoliranim“ kontinentom te se zato turizam sporije razvijao. Odnosno, tek početkom 1980-ih dobiva značaj u međunarodnom turizmu te se tada počinje intenzivno razvijati. Jedan od glavnih čimbenik razvoja je povećanje konkurencije u zračnom prijevozu koji je smanjio cijenu usluge što je za Australiju zbog svog geografskog položaja

---

¹ <http://croatia.embassy.gov.au/zgrbcroatian/osnovnipoda.html> (15.7.2017.)

² Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Samobor, str. 86.-90.

bilo jako važno, ali također važna je bila i promocija Australije kao turističke zemlje na važnim emitivnim tržištima.³ No, unatoč tome, treba naglasiti kako Australiju i dalje ograničava udaljenost od najvažnijeg emitivnog tržišta, točnije Europe i Angloamerike, te se tako oslanja na domaći turizam.⁴ Geografski položaj ograničio je Australiju u međunarodnom turizmu, no zbog sve većeg razvoja zračnog prometa i promocije na emitivnim tržištima, Australija se sve više počela turistički razvijati.

1.2. RELJEF

Kao ostatak dijela paleozojsko-mezozojskog kopna Gondvane, najvažnije geološke značajke Australije su starost i stabilnost, te je kao takva jedna od najstariji dijelova Zemljine kore. Danas se Australija reljefno najčešće dijeli na 3 dijela, a to je Istočno visočje iliti Veliko razvodno gorje, Središnja zavalu i Zapadni visoravan.

Na istoku je reljefni dio naziva Istočno visočje iliti Veliko razvodno gorje. Pruža se uz cijelu obalu Tihog oceana do Tasmanije. Na Velikom razvodnom gorju, engl. Great Dividing Range, nalazi se 16 zaštićenih prirodnih područja među kojim se ističe nacionalni park Namadgi. Ondje je razvijeno planinarenje kada je toplije vrijeme, a zimi zimski sportsko-rekreacijski turizam.⁵ Ovaj reljefni dio karakteriziraju zaobljene planine, visoravni i gore, između kojih su riječne doline. Istočno visočje: „prema Pacifiku je strmo, a u unutrašnjosti se spušta postupno.“⁶ Među planinski sustavima koji se ovdje ističu je Modro gorje, odnosno Blue Mountains. Nadalje, Australske Alpe su najviši i najjužniji dio Velikog razvodnog gorja. Najviši vrh Australije je Mount Kosciuszko koji se nalazi na Snježnim planinama, engl. Snowy Mountains, s visinom od 2228 metara.⁷ Područje oko vrha ujedno je i nacionalni park.

Unutrašnja iliti Središnja zavalu najniži je dio Australije koji se nalazi, vidljivo i iz naziva, u središnjem dijelu Australije. Nalazi se između Istočnog visočje i Zapadne visoravni. Reljefni dio sve je blaži i na kraju prelazi u prostranu ravnicu. Na ovom dijelu najvažnije su unutrašnje rijeke. Ima i slanih jezera od kojih se ističe najveće jezero Eyre, a u samom središtu počinju pustinje.

---

³ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*. Naklada Ljevak, Zagreb, str. 79.

⁴ Ibid., str. 80.

⁵ Ibid., str. 82.

⁶ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Samobor, str. 50.

⁷ Ibid., str. 50.

Zapadni visoravan je tzv. prekambrijski štit na kojem se nalaze „važne izolirane planine i viši zaravnjeni blokovi.“⁸ Zapadni visoravan najvećim dijelom strmo se ruši prema obali. Česta su duboko usječena i suha riječna korita. Među važnija turistička odredišta nalazi se stjenovita gromada Olgas i Ayeres Rock iliti Uluru poznat po domorodačkim prikazima u spiljama.

Australija je geološki gledano stari kontinent pa je tako bogata rudama i energentima. Jedna od ruda koja je važna za gospodarstvo od druge polovice 19. stoljeća je zlato. Oko 2/3 proizvodnje zlata je u Zapadnoj Australiji, a najveći rudnik zlata je u Queenslandu.⁹ No, kako se rudnici zlata relativno brzo isprazne, danas ih ima veliki broj napuštenih.

1.3. KLIMA

Klima je: „prosječno stanje atmosfere nad nekim mjestom ili područjem u određenom vremenskom razdoblju.“¹⁰ Köppen je sve klime svijeta svrstao u pet klimatskih razreda. Klimatski razred A tropske su kišne klime, klimatski razred B suhe su klime, C razred su umjereno tople kišne klime, D razred su snježno-šumske (borealne) klime, te E razred su snježne klime. Nadalje, klimatski razredi se dijele na niže klimatske kategorije pa se tada dobije 11 klimatskih tipova: Af = prašumska klima, Aw = savanska klima, BW = pustinjska klima, BS = stepska klima, Cf = umjereno topla vlažna klima, Cs = sredozemna (mediteranska) klima, Cw = kineska (sinijska) klima, Df = vlažna borealna (snježno-šumska) klima, Dw = suha borealna (snježno-šumska) klima, ET = klima tundre, i EF = klima vječnog mraza.¹¹ Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, klima Australije (sl. 1) prvenstveno je određena činjenicom da se Australija nalazi većinski u niskim geografskim širinama. Zbog svog kružnog oblika obala je slabo razvedena. Australiju okružuju tople vode Tihog oceana i Indijskog oceana, a uz istočnu obalu pruža se Veliko razvodno gorje koji se još naziva Istočno visočje.

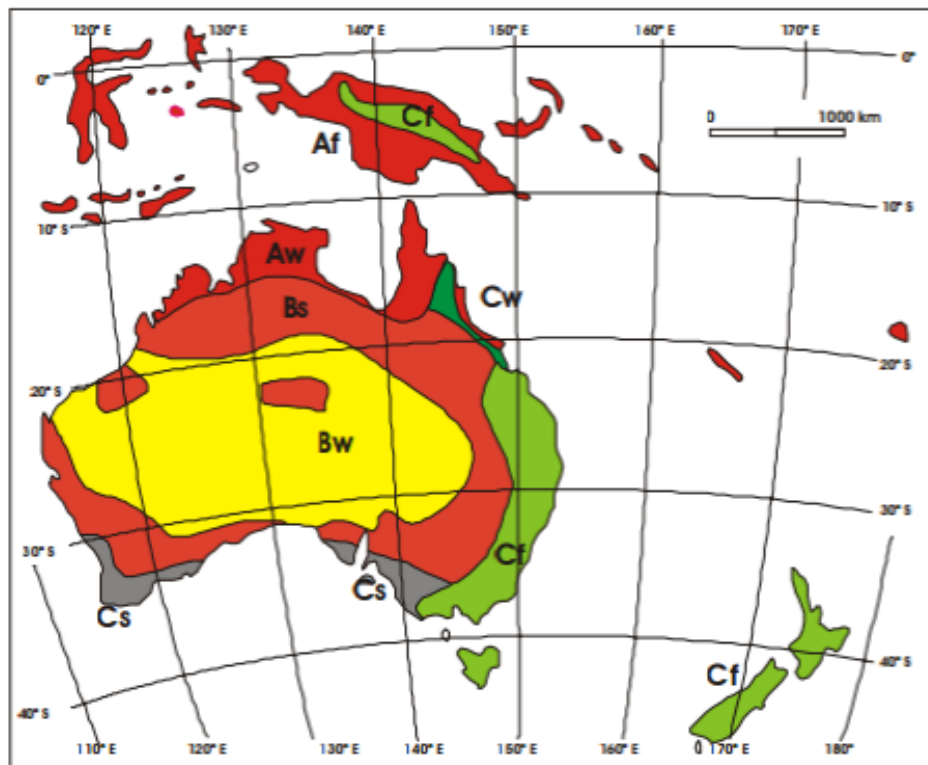
⁸ Ibid., str. 55.

⁹ Ibid., str. 41.

¹⁰ <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=31884> (20.1.2018.)

¹¹ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Samobor, str. 19. – 20.

Slika 1. Klima Australije

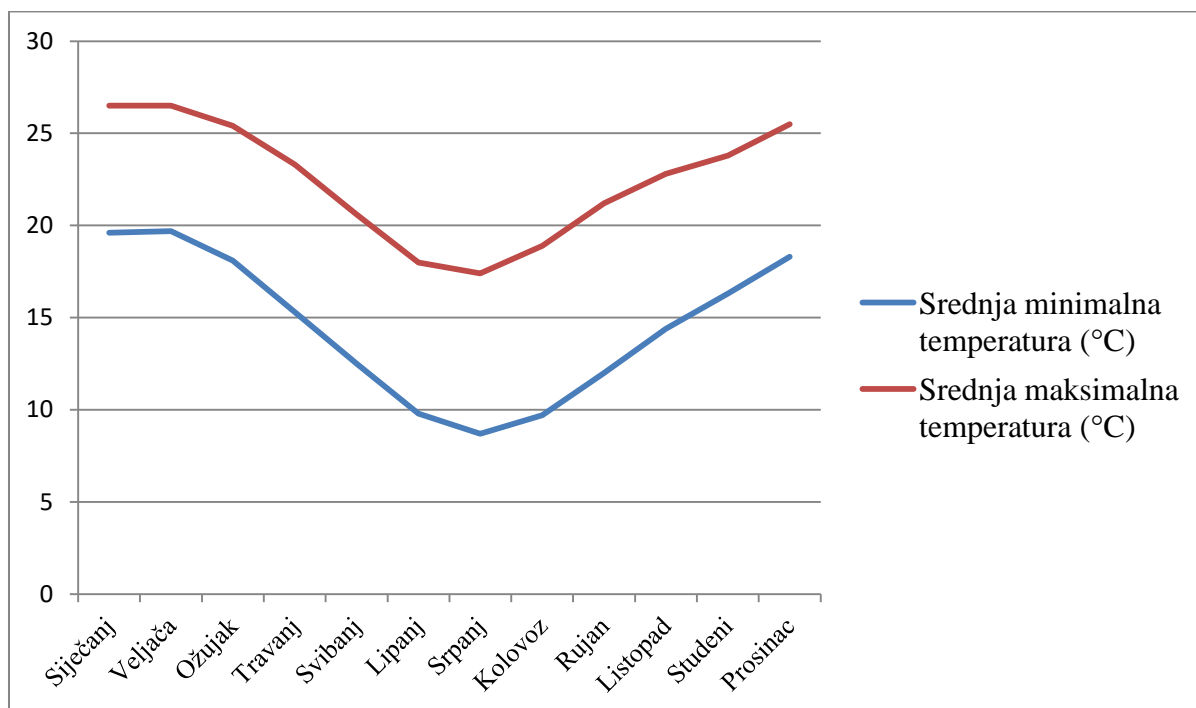
Izvor: Šegota, T. i Filipčić, A. (2003): *Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje*, Geoadria, Volumen 8/1, 17-37, Zadar

Na slici 1 vidljivo je da su u Australiji većinski zastupljena 2 klimatska razreda, razred suhih klima te razred umjereno toplih kišnih klima. Unutrašnjost je pod utjecajem suptropskog pojasa visokog tlaka. Zrak se spušta, dinamički se zagrijava, odnosno suši te je to uzrok da najveći dio Australije ima suhe klime, odnosno klime B. Najveća prirodna poteškoća Australije je nedostatak vode. Također, prodori suhog i vrućeg zraka prema istoku i jugu česti su uzroci ljetnih suša. Ljetna suhoća uzrok je da južna Australija ima sredozemnu klimu, odnosno Cs klimu. Hladni i suhi zimski monsun sa sjeverne hemisfere prelazi preko jugoistočne Azije pa se tako zagrijava i vlaži, a potom prelazi na južnu hemisferu. Tako da u sjevernu Australiju dolazi poput ljetnog monsunu i donosi obilne kiše. Iz tog razloga taj dio ima savansku klimu, odnosno klimu Aw. Ljetni monsun na sjevernoj hemisferi na neki način povuče za sobom zrak prema sjeveru pa sjevernu Australiju zahvati suhi pustinjski zrak s juga. Sjevernu Australiju tada zahvaća zimska suša. Istočna Australija, planinski je dio koji je izložen vlažnim vjetrovima s Pacifika te tako veći dio ima umjereno toplu vlažnu klimu,

klimu Cf, s obilnim kišama, dok u južnom visočju ima i snijega. Prema zapadu zrak se spušta, zagrijava i suši, pa tako pridonosi suhoći unutrašnje Australije.¹²

Snijeg se javlja na Tasmaniji i najvišim planinama na jugoistoku Australije, dok je najsuši dio u Australiji istočno od jezera Eyre u državi Južna Australija. Zbog klimatskih uvjeta najveći dio Australije nije povoljan za život i proizvodnju jer je suša, koja se može najjednostavnije definirati kao dugotrajan nedostatak vode, stalno prisutna.¹³

Grafikon 1. Prosječna temperatura zraka u Sydneyju 1981. – 2010. godine

Izvor:http://www.bom.gov.au/jsp/ncc/cdio/cvg/av?p_stn_num=066062&p_prim_element_index=0&p_comp_element_index=0&redraw=null&p_display_type=statistics_summary&normals_years=1981-2010&tablesizebutt=normal (18.1.2018.)

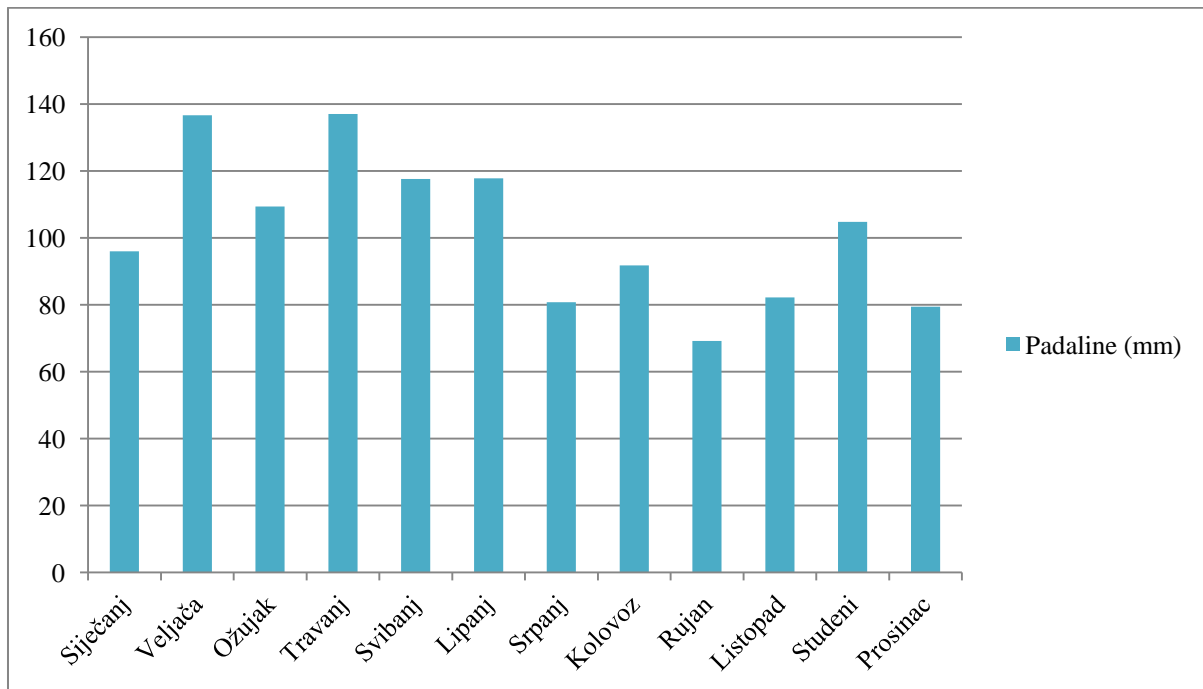
Na grafikonu 1 prikazana je temperatura zraka u Sydneyju u razdoblju 1981. – 2010. godine koja se bilježila s lokacije Observatory Hill u Sydneyju. Izabran je glavni grad Novog Južnog Walesa jer je to prema statističkim podacima najposjećenija savezna država Australije. Srednja maksimalna temperatura zraka u siječnju i veljači je 26,5°C te su to najtopliji mjeseci. U siječnju i veljači srednja minimalna temperatura zraka ne pada ispod 19°C. Iz toga se može zaključiti kako su siječanj i veljača pogodni za kupališni turizam jer su

¹² Šegota, T. i Filipčić, A. (2003): *Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje*, Geoadria, Zadar, str. 25.

¹³ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 66.

u prosjeku najtopliji mjeseci. Srednja minimalna temperatura zraka u srpnju je 8,7°C te se iz grafikona vidljivo kako je to najhladniji mjesec. Također, srpanj ima i najnižu srednju maksimalnu temperaturu zraka.

Grafikon 2. Prosječne padaline u Sydneyju 1981. – 2010. godine

Izvor: http://www.bom.gov.au/jsp/ncc/cdio/cvg/av?p_stn_num=066062&p_prim_element_index=0&p_comp_element_index=0&redraw=null&p_display_type=statistics_summary&normals_years=1981-2010&tablesizebutt=normal (18.1.2018.)

Na grafikonu 2 prikazane su prosječne padaline u Sydneyju bilježene u razdoblju 1981. – 2010. godine. Najveći broj padalina je 137 mm zabilježeno u travnju te 136,6 mm u veljači. Jesen u Australiji počinje u ožujku i traje do lipnja, a upravo je to razdoblje s najvećim brojem padalina. Najmanji broj padalina u prosjeku bilježi rujana sa 69,2 mm.

Klima je jedan od najvažnijih čimbenika pri odabiru turističke destinacije pa je tako za Australiju važno što je sjeverni i središnji dio smješten u tropskom pojasu što je rezultiralo velikim brojem sunčanih sati te ugodnim temperaturama zraka tijekom cijele godine. Grafikon 1 i grafikon 2 prikazuju prosječnu temperaturu zraka i prosječne padaline mjerene u Sydneyju od 1981. godine do 2010. godine. Novi Južni Wales je prema statističkim podacima najposjećenija savezna država pa je zbog toga izabran Sydney. Prema prosječnim temperaturama i padalinama može se zaključiti da je kupališni turizam u Australiji

najrazvijeniji od prosinca do ožujka, ali s obzirom na to da nema velikih vremenskih oscilacija može biti razvijen tijekom cijele godine. Upravo zbog svega navedenog o klimi Australije, na pojedinim područjima razvijen cjelogodišnji kupališni turizam, ali i ostali oblici turizma.

1.4. HIDROGEOGRAFSKA OBILJEŽJA

Australija je najsuši kontinent poslije Antarktike. Ima veliki nedostatak vode, a gdje vode i ima, daleko je od potrošnih područja. Padaline u planinskom istočnom i sjevernom rubu dovelo je do nastanka stalnih vodenih tokova, a zbog strmog pada u nekim dijelovima veliki je hidroenergetski potencijal koji Australija dobro iskorištava.¹⁴ Izdvojene su tri najduže rijeke Australije te su detaljnije analizirane.

Australija je okružena dvama oceanima, Tihim i Indijskim, koji su joj pružili veliki turistički potencijal. Oceani su detaljnije analizirani kao i mora unutar njih.

1.4.1. MORE

Na slici 2. vidljivo je kako Australiju okružuju Indijski i Tihi ocean. Na istoku je Tihi ocean, a na jugu i zapadu Indijski ocean. Unutar toga se nalaze i mora: Tasmanovo more, Timorsko more, Arafursko more i Koraljno more. Nadalje, ima i 3 veća morska prolaza, tjesnaca: Torresov prolaz, Tasmanov prolaz i Bassov prolaz. Osim toga ističu se i dva zaljeva, Zaljev Carpentaria i Veliki australski zaljev.

Indijski ocean najmanji je ocean na Zemlji te obuhvaća oko 21% svjetskog mora. Ocean je bogat florom i faunom. Zapadno od Australije nalazi se Zapadnoaustralska zavala kojom protječe Zapadna australska struja u kojoj je najveća dubina oko 6500 metara.¹⁵ Na istočnoj strani Australije je Tihi ocean, najveći ocean na Zemlji koji obuhvaća gotovo 50% svjetskog mora. Najvažnije je svjetsko ribolovno područje. Tihi ocean vrlo je podložan tajfunima, odnosno tropskim ciklonama koji se nekoliko puta godišnje pojavljuju na području Velikog koraljnog grebena. Kako se nalazi uz istočnu stranu Australije, tako ondje prolazi i tzv. Istočna australska struja. Izrazito je bogat florom i faunom.¹⁶

---

¹⁴ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 74.

¹⁵ <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=27311> (7.11.2017.)

¹⁶ <https://www.britannica.com/place/Pacific-Ocean> (6.11.2017.)

Tasmanovo more rubno je more Tihog oceana, a nalazi se između Australije i Tasmanije na zapadu i Novog Zelanda na istoku. Na njemu se nalaze velike morske luke Australije, npr. od gradova Sydney i Brisbane. Nazvano je po Abelu Tasmanu, nizozemskom pomorcu koji ga je plovio u 17. stoljeću. Najveća mu je dubina oko 5200 metara. Bogato je ribama te su na nekim dijelovima otkrivena ležišta nafte.¹⁷

Timorsko more rubno je more Indijskog oceana koje se nalazi između Australije i otoka Timora. Uglavnom je Timorsko more pliće od 200 metara, no najveća dubina mu je oko 3300 metara. Ovo je područje podložno za stvaranje tajfuna, odnosno tropskih ciklona. Najveća luka je Darwin, grad na sjevernoj obali koji je i glavni grad Sjevernog teritorija. Također, u Timorskom moru nalaze se važna ležišta nafte.¹⁸

Arafursko more se nalazi između Australije i Nove Gvineje te je to more Tihog oceana. Općenito je plitko s dubinama od 50 do 80 metara te produbljujući se prema zapadu. Najveća dubina Arafurskog mora je oko 3660. Prosječna godišnja temperatura površinskog sloja vode je od 25°C do 28°C, a slanost od 34‰ do 35‰.¹⁹

Koraljno more rubno je more Tihog oceana. Nalazi se na području države Queensland gdje se nalazi i Veliki koraljni greben. Ime je dobilo zbog brojnih koraljnih formacija, posebno na području već spomenutog Velikog koraljnog grebena. Dubina mu je do oko 7300 metara. More je bogato biljnim i životinjskim svijetom, a ima suptropsku klimu te je podložno jakim vjetrovima.²⁰

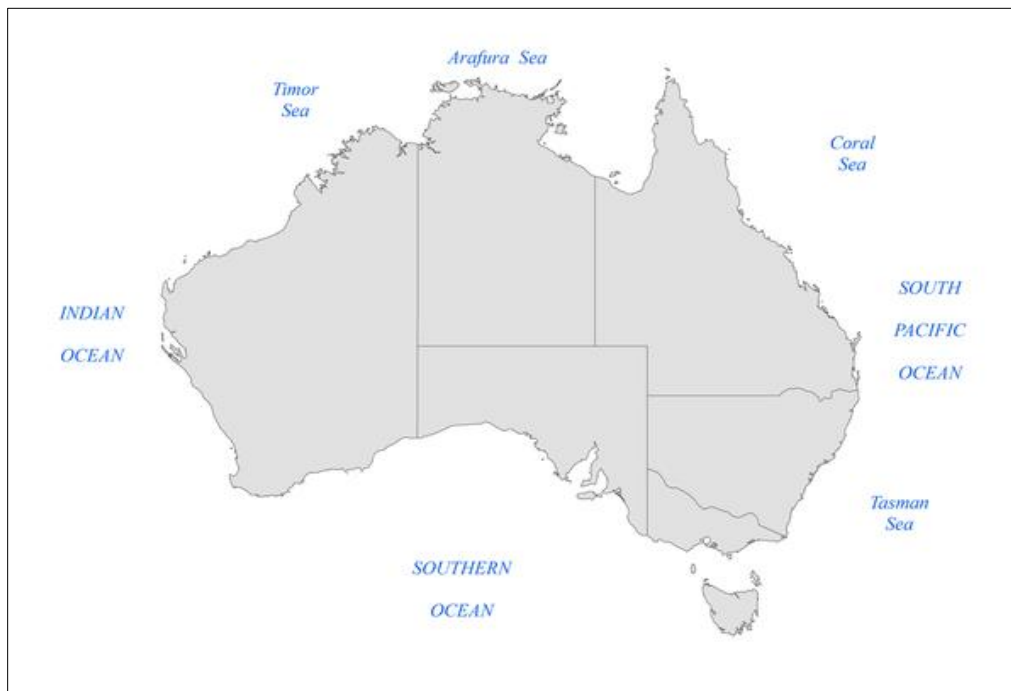
¹⁷ <https://www.britannica.com/place/Tasman-Sea> (6.11.2017.)

¹⁸ <https://www.britannica.com/place/Timor-Sea> (6.11.2017.)

¹⁹ <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=3497> (7.11.2017.)

²⁰ <https://www.britannica.com/place/Coral-Sea> (6.11.2017.)

Slika 2. More Australije

Izvor: <https://www.ausmarinescience.com/marine-science-basics/oceanography-of-australia/> (5.9.2017.)

Istražujući more Australije može se zaključiti kako je vrlo važno kako za gospodarstvo Australije tako i za njen turizam. More ima vrlo dobre uvjete za kupališni turizam, surfing turizam, a također čini Australiju zanimljivu znanstvenicima koji žele istraživati floru i faunu u moru koja je vrlo raznolika.

1.4.2. VODA NA KOPNU

Australija je siromašna vodom, no ipak na nekim dijelovima zbog kiše ima stale vodene tokove. Protočnost rijeka iznosi 345 km^3 . Detaljnije su opisane tri najduže rijeke i najveće jezero.

Najduža rijeka Australije je rijeka Murray, dužine je oko 2530 kilometara. Izvire u Australskim Alpama u Novom Južnom Walesu, a ulijeva se na kraju u Indijski ocean. Pritoci su joj Darling i Murrumbidgee, a iskorištava se za natapanje i dobivanje električne energije. Vodostaj rijeke Murray često se mijenja pa tako u vrijeme češće kiše je plovna za manje brodove.²¹ Murray ima srednju godišnju protočnost 15 km^3 što je relativno malo kada bi se

²¹ <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42506> (7.11.2017.)

usporedila sa Savom koja kod Županje ima središnju godišnju protočnost 38.1 km³ vode.²² Rijeka je privlačna i turistima jer se u rijeci može i kupati, plivati, riboloviti te ploviti, a zbog prirode okolo, turisti mogu kampirati te obilaziti rijeku i prirodu biciklom. Osim Murray, druga po veličini rijeka Australije je Darling koja je pritok rijeci Murray. Duga je oko 1550 kilometara te teče suhim dijelovima Novog Južnog Walesa. Osim Murray i Darling, treba spomenuti i Murrumbidgee, rijeka koja na lokalnom tzv. aboridžinskom jeziku znači velika rijeka. Dužine je oko 1480 kilometara, a izvire u Australskim Alpama. Kao i Murray, Darling i Murrumbidgee se iskorištavaju se za natapanje i električnu energiju.²³ Osim tri navedene rijeke, važno je spomenuti i najveće jezero Australije, jezero Eyre iliti Kati Thanda na domorodačkom jeziku. Jezero je također nacionalni park. Unatoč tome što je najveće, zna po nekoliko godina biti bez vode. Jezero ispari te tako ostane slana kora debljine do 4,5 metara.²⁴ Eyre se nalazi u unutrašnjem dijelu savezne države Južna Australija.

Vode na kopnu važne su za gospodarski razvoj Australije. Država je dobro iskoristila hidroenergetski potencijal koji su pružile vode na kopnu, iako se Australija smatra suhim kontinentom. Svakako se ne treba zanemariti kako su rijeke, ali i jezero Eyre, turistički značajni jer pružaju turistima drugačiju sliku Australije. Uz rijeke mogu kampirati, riboloviti, dok je jezero Eyre specifično po svojoj slanoj kori koja se dobije isparavanjem te se po jezeru iz tog razloga može i hodati.

1.5. FLORA I FAUNA

Geografska izolacija Australije jedna je od glavnih razloga razvoja endemičnog svijeta flore i faune, odnosno biljnog i životinjskog svijeta. Važno je napomenuti kako je 80% vrsta biljaka endemi, što znači da ih nema na susjednim kontinentima, a glavne prepreke širenju biljnog pokrova su more, klima i reljef. Važan je razvoj velikog broja vrsta eukaliptusa.²⁵ Ima ga oko 600 vrsta te tako šume eukaliptusa rastu u različitim reljefnim, klimatskim i hidrogeografskim uvjetima. Zbog svoje uglavnom suhe klime, Australijom dominiraju travnjaci, grmlje i svijetle šume.²⁶

Osim flore, odnosno biljnog svijeta, izolacija je utjecala također i na australsku faunu, odnosno životinjski svijet. Znanstvenici bi rekli tzv. mezozojska fauna u kojem su dominirali

---

²² Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 77.

²³ <http://www.australia.gov.au/about-australia/australian-story/austn-rivers-with-regulated-flows> (5.11.2017.)

²⁴ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 55.

²⁵ Ibid., str. 18.

²⁶ Ibid., str. 83.

tobolčari, a koji su i danas najbrojniji sisavci kojih ima oko 120 vrsta. Australiju nastanjuje endemična fauna poput klokana, a koji su ujedno i njen simbol. Osim klokana važno je izdvojiti: koale, ptice troprsti- kazuari i emu, čudnovate kljunaše, crne labudove, pitone, otrovne zmijske, krokodile, vombite, koralje, dupine, kitove, itd.²⁷

Na slici 3. nalazi se klokan koji se ujedno nalazi i na grbu Australije. Dolazi od riječi kangaroo iz aboridžinskog jezika što znači „ne razumijem“. Klokan je sisavac tobolčar te jedina velika životinja koja se kreće skakanjem. Imaju duge repove koji im služe za ravnotežu. Glava im je manja, uši velike i zaobljene, a dlaka im je mekana. Biljojedi su kao i svi tobolčari. Mladi klokan kojeg u Australiji nazivaju „joey“ razvija se u tobolcu majke od sedam do deset mjeseci. Osim toga, klokani su najčešće aktivni po noći, a po danu odmaraju. Tri su glavne vrste, a to su: Crveni klokan koji je najveći i najsnažniji tobolčar Australije, potom Istočni sivi klokan i Zapadni sivi klokan. Može ih se vidjeti u Victoriji, Novom Južnom Walesu, nacionalnom parku Namadgi, ili na otoku Južne Australije nazvanom po njima – Kangaroo Island, itd.²⁸

Slika 3. Klokan

Izvor: <http://www.australia.com/en/facts/pictures/australias-animal-pictures/kangaroo.html> (5.11.2017.)

Na slici 4. vidi se još jedna autohtoni australski tobolčar- koala. Koala je dužine od 60 do 85 centimetara, a teži do 14 kilograma. Koala gotovo nema rep, tijelo je krupno i sive je

---

²⁷ Ibid., str. 19.-20.

²⁸ <https://www.britannica.com/animal/kangaroo> (6.11.2017.)

boje. Ima izrazito snažne kandže. Koala najveći dio dana prespava te je aktivna uglavnom noću. Živi na stablima eukaliptusa te se hrani njegovim listovima.²⁹

Slika 4. Koala

Izvor: <http://www.bbc.com/news/world-australia-34345023> (5.11.2017.)

Osim klokana i koala, Australija ima i brojnu drugu autohtonu, odnosno endemičnu faunu od kojih se može izdvojiti emu. Emu se nalazi i na grbu Australije. Emu je ptica koja ne leti, visine je preko 1,5 metara i teži oko 45 kilograma. Emu dostiže brzinu i do 50 kilometara na sat.³⁰

Izolacija je na ovom području očuvala rijetke, ugrožene vrste flore i faune. Flora i fauna Australije prirodna su atrakcija jer su drugačiji od bilo kojeg drugog dijela svijeta. Florom Australije dominira eukaliptus, dok faunom dominiraju tobolčari od kojih se izdvajaju klokani i koale. Obje su autohtone australske životinje, kao i ptica emu koja uz klokana čini grb Australije. Autohtona australska fauna često je razlog za posjet turista, ali i znanstvenika koji žele istražiti australsko podneblje.

---

²⁹ <https://www.britannica.com/animal/koala> (6.11.2017.)

³⁰ <https://www.britannica.com/animal/emu> (6.11.2017.)

2. ANALIZA TURISTIČKIH ATRAKCIJA PO DRŽAVAMA I TERITORIJIMA

Australija se sastoji se od šest saveznih država: Queensland, Novi Južni Wales, Victoria, Južna Australija, Zapadna Australija i Tasmanija. Posjeduje i dva teritorija na kopnu, Sjeverni teritorij i Teritorij australskoga glavnog grada, te šest vanjskih teritorija, a to su: otok Norfolk, otoci Heard i McDonald, Koralnomorski otoci, otočje Cocos, otok Christmas. Osim toga, polaže pravo na Australski antarktički teritorij.³¹

U ovom dijelu završnog rada analizirat će se turističke atrakcija po šest saveznih država i dva teritorija na kopnu zbog toga što: „svaka australska političko-administrativna jedinica (države i teritoriji) brine se o razvoju turizma i izdvaja turističke regije na svom području.“³² Najčešća podjela turističkih atrakcija je na prirodne i od čovjeka stvorene koje se još nazivaju i društvene.³³ Svakako treba naglasiti kako će biti najviše riječ o prirodnim turističkim atrakcijama jer upravo one imaju najveći značaj za turizam Australije jer: „taj dio svijeta ne raspolaže važnijim kulturno-povijesnim spomenicima, dok su ustanove i priredbe isključivo nacionalnog značaja.“³⁴

2.1. QUEENSLAND

Država Queensland nalazi se na sjeveroistoku Australije. Graniči sa Sjevernim teritorijem, Južnom Australijom i Novim Južnim Walesom. Zauzima površinu od 1 730 648 km² te je tako po veličini druga savezna država Australije, iza Zapadne Australije. Ima 4 907 600 stanovnika.³⁵

Glavni grad Queenslanda je Brisbane. Brisbane karakterizira topla klima s više od 2500 sunčanih sati u godini. Brisbane je kupališna destinacija, no poznat je i po kulturnim ustanovama poput muzeja, i dr. Za turizam je važan kupališni turizam. U blizini grada pružaju se Gold Coast, odnosno Zlatna obala, na jugu, dok na sjeveru od grada se nalazi Sunshine

---

³¹ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 35.

³² Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 80.

³³ Kušen, E. (2001): *Turizam i prostor: klasifikacija turističkih atrakcija*, Zagreb, str. 7.

³⁴ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 78.

³⁵ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (20.9.2017.)

Coast, iliti Sunčana obala. Ova dva kupališna područja su najveća na području cijele Australije. Sunshine Coast je slabije turistički razvijena u usporedbi s Gold Coast koja dužinom od 70 kilometara ima brojna odredišta među kojima se ističe odredište za surfere – Surfers Paradise. Iako su odredišta Gold Coasta turistički razvijenija, neadekvatnim prostornim planiranjem ugrozila su prirodni krajolik zbog gradnje brojnih hotela uz samu obalu.³⁶

Nadalje, na području Queenslanda nalazi se nacionalni park Lamington koji je: „poznat po očuvanom biljnom pokrovu i životinjskim vrstama u planinskom području.“³⁷ Područje Queenslanda spada i otok Fraser koji se nalazi na UNESCO-ovom popisu Svjetske prirodne baštine. Dugačak je oko 120 kilometara i do 22 kilometara širok. U unutrašnjosti otoka je suptropska kišna šuma. Otok Fraser karakteriziraju pješčane plaže te flora i fauna.

Jedan od najvažnijih australskih turističkih destinacija je Great Barrier Reef, odnosno Veliki koraljni greben, a koji je ujedno i najveći koraljni greben na svijetu (sl.5). Dug je oko 2000 kilometara te se nalazi na popisu UNESCO-ve baštine od 1981. godine. Odredište je za ljubitelje ronjenja jer sadrži brojne koraljne grebene s oko 400 vrsta koralja, 1500 vrsta ribe i oko 4000 vrsta mekušaca. Također, ondje znanstvenici mogu istraživati neke od vrsta kojima prijete izumiranje, poput dugonga i zelenih kornjača.³⁸ Svakako se ne treba zanemariti kako je Veliki koraljni greben u sve lošijem stanju zbog globalnog zagrijavanja te sve većeg razvoja turizma na tom području.

Slika 5. Veliki koraljni greben

Izvor: <http://coralreefs.net/the-great-barrier-reef-see-it-from-space/> (20.10.20017.)

³⁶ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 82.

³⁷ Ibid., str. 82.

³⁸ <http://whc.unesco.org/en/list/154> (20.10.2017.)

2.2. NOVI JUŽNI WALES

Novi Južni Wales se nalazi na jugoistoku Australije te graniči s Queenslandom, Victoriom i Južnom Australijom. Zauzima površinu od 800 642 km². Ima 7 837 700 stanovnika te kao savezna država Australije ima najveći broj stanovnika.³⁹

Blue Mountains iliti Modre planine planinsko je područje u Novom Južnom Walesu. Na površini od oko milijun hektara nalaze se zaštićena šumska područja, kanjoni, autohtona flora, i drugo. Upisane su na UNESCO-v popis Svjetske prirodne baštine 2000. godine.⁴⁰ Sjeverno na području države nalazi se zaljev Byron koji ima nekoliko kupališnih destinacija poput Coffs Harbour i Port Macquarie, a koje su destinacija i za daskaše. Zaljev Byron ima zaštićenu morsku faunu te se na tom području nalaze i dva australska nacionalna parka- Nightcap i Dorrigo.⁴¹

Slika 6. Sydney

Izvor: <https://int.sydney.com/>, 3.11.2017.

Sydney (sl. 6) je najmnogoljudniji grad Australije koji prema popisu iz 2016. godine ima oko 5 250 000 stanovnika.⁴² Jedan od osnovnih simbola grada je Sydneyska opera, engl. Sydney Opera House, a koja je izgrađena 1973. godine na moru u morskoj luci grada te je poznati arhitektonski pothvat. Sydney Opera House nalazi se na UNESCO-vom popisu Svjetske kulturne baštine od 2007. godine te je izrazito turistički posjećena.⁴³ Nadalje, u gradu se može razgledati očuvana britanska arhitektura iz 19. stoljeća iz viktorijanskog razdoblja,

³⁹ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (5.10.2017.)

⁴⁰ <http://whc.unesco.org/en/statesparties/AU/> (20.10.2017.)

⁴¹ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 82.

⁴² <http://www.population.net.au/sydney-population/> (7.10.2017.)

⁴³ <http://whc.unesco.org/en/statesparties/AU/> (20.10.2017.)

botanički vrtovi i parkovi, kineska, grčka i talijanska četvrt, itd.⁴⁴ Kao kupališna destinacija izdvajaju se dvije gradske plaže Bondi i Manly koje su odredište surfing-turizma. Sydney prednjači ispred ostalih australskih gradova i po najvećem broju kulturnih ustanova, poput muzeja, te kulturnih manifestacija, poput međunarodnog glazbenog festivala.⁴⁵ Sydney je najnaseljeniji i najstariji grad Australije pa je tako centar kulturnih ustanova Australije. Također, zračnim prijevozom najbolje je povezan s ostatkom svijeta od svih drugih gradova što mu donosi još veću međunarodnu prepoznatljivost.

2.3. VICTORIA

Victoria je država Australije koja se nalazi na jugoistoku države uz Bassov prolaz i Tasmanovo more. Površina joj je 227 416 km². Graniči sa saveznim državama Novim Južnim Walesom i Južnom Australijom. Victoria ima, prema popisu na kraju ožujka 2017. godine, 6 290 700 stanovnika.⁴⁶ Glavni grad je Melbourne, a također je i drugi po veličini australski grad s 4 670 000 stanovnika prema popisu iz 2016. godine.⁴⁷

Turističke atrakcije države Victorije su uglavnom temeljene na prirodnoj osnovi. Istočno od Melbournea smještena su jezera Gippsland i kupališna područja u zaljevu Venus i na rtu Paterson, a ta dva mjesta također privlače i brojne daskaše. Među posjećenijim nacionalnim parkovima na tom području su Wilsons Promontory, Croajingolong i Snowy River. Zapadno od grada pruža se područje pod nazivom Great Ocean Road koje je odredište kupališnog turizma i takozvanog surfing-turizma. U tom dijelu pejzaža dijelovi su s razvijenom vapnenačkom klifovitom obalom od 91 kilometar. Turistička atrakcija su 12 stijena koje su nastale stalnom erozijom vapnenačkih hridi, a nazivaju se 12 apostola. Južni ocean i vjetrovi postupno su smanjili mekši vapnenac, stvarajući u hridima špilje. Na kraju su špilje postale lukovi, a 45 metara visoke stijene su ostale izolirane od obale. 12 apostola proglašeno je u sklopu Porta Campbella nacionalnim parkom.

Great Otway je najposjećeniji nacionalni park na tom području. Poznat je po raznim vrstama gljiva te po raznim pticama kojima je stanište. Udaljen je od Melbournea oko 150 kilometara što ga čini pristupačnijim turistima. Ima zaštićene vodopade i autohtonu australsku

---

⁴⁴ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 80.

⁴⁵ Ibid., str. 81.

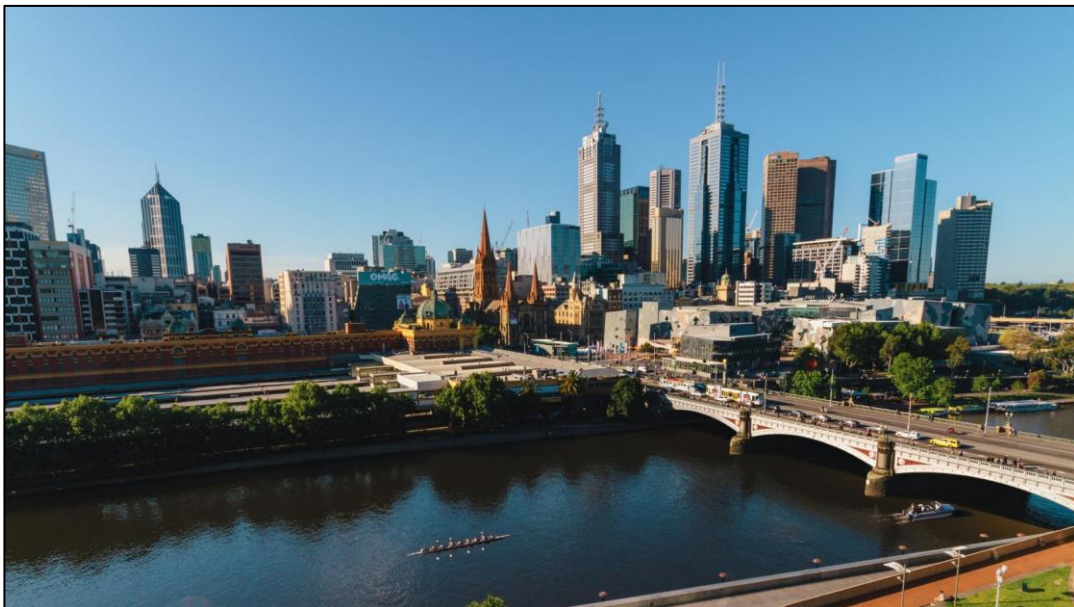
⁴⁶ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (7.10.2017.)

⁴⁷ <http://www.population.net.au/melbourne-population/> (10.9.2017.)

faunu poput klokana i koala.⁴⁸ Na rtu Bridgewater zaštićeni su morski lavovi, dupini na poluotoku Bellarine te pingvini i tobolčari na otoku Phillipa. Kada govorimo o sportsko-rekreacijskom zimskom turizmu u Victoriji, središte je Mount Buller na planini Buller.⁴⁹

Melbourne (sl.7) je glavni grad Victorije, najgušće naseljene australske države. Iskorišteni su dobri uvjeti koje je pružio zaljev Port Philip pa se brzo razvio u veliki industrijski grad i luku, gospodarsko središte u čijem je zaleđu već rano nađeno zlato. Poslovne su aktivnosti koncentrirane u središtu grada, a takvoj funkciji mogu udovoljiti samo neboderi.⁵⁰ Turiste u Melbourne privlači i stara gradska jezgra grada koja je izgrađena u 19. stoljeću na desnoj obali rijeke Yarre s pravokutnom mrežom ulica i katedralom sv. Pavla u stilu engleske neogotike. Ondje se nalaze brojni muzeji i kulturne priredbe.⁵¹

Slika 7. Melbourne

Izvor: <http://www.australia.com/es-cl/places/melbourne.html> (3.11.2017.)

U Melbourneu se nalaze Carltonovi vrtovi i Kraljevska izložbena galerija koji su od 2004. uvršteni na UNESCO-v popis Svjetske kulturne baštine. U središte Carltonovih vrtova 1880. godine izgrađena je Kraljevska izložbena galerija koja je kasnije bila mjesto osnutka parlamenta Australije, a još uvijek je u funkciji kao izložbena galerija Internacionalnog sajma cvijeća. Vrtovi su podijeljeni na južni i sjeverni dio. Sjeverni dio vrtova je uređen nakon što

⁴⁸ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 81.

⁴⁹ Ibid., str. 82.

⁵⁰ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 98.

⁵¹ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 648.

su zatvorene dvije velike izložbe u 19. stoljeću. Vrt je omeđen s četiri ulice na rubu centra grada Melbournea. Zgradu i zemljište dizajnirao je Joseph Reed. Posađeno je različito europsko i australijsko drveće, razne četinjače između grmova i cvijetnjaka s raznim sezonskim cvijećem. Zgrada je od početka zamišljena kao stalna struktura koja će imati kulturne aktivnosti u gradu. Mnogobrojni vrtovi, razne vrste drveća i biljaka, dva mala jezera i tri fontane nalaze se u Carltonovim vrtovima. U vrtovima se još nalazi i muzej Melbournea koji je najveći muzej južne polutke, teniski tereni i dječje igralište.⁵² Unatoč Kraljevskoj izložbenoj galeriji, turističke atrakcije Melbourne i Victoria i dalje se temelje na prirodnoj atrakcijskoj osnovi.

2.4. JUŽNA AUSTRALIJA

Južna Australija nalazi se na jugu Australije te graniči sa Zapadnom Australijom, Queenslandom, Sjevernim teritorijem, Novim Južnim Walesom i Victorijom. Zauzima površinu 983 482 km².⁵³ Južna Australija ima 1 721 000 stanovnika.⁵⁴ Glavni grad je Adelaide.

Glavni grad Južne Australije je Adelaide (sl.8) koji je poznat po najvećem muzeju starosjedilačke umjetnosti u Australiji. Osnovan je 1836. godine. U gradu se nalaze viktorijanske i moderne građevine, stari i novi parlament te festivalski centar grada.⁵⁵ U blizini grada se nalaze doline Vlare i Barossa u kojima turisti mogu obilaziti vinske podrumce i vinograde. Također, Adelaide ima razvijen i kupališni turizam, a u zaleđu grada se nalazi planinski lanac Flinders Ranges.⁵⁶

---

⁵² <http://whc.unesco.org/en/list/1131> (15.9.2017.)

⁵³ <http://www.ga.gov.au/scientific-topics/national-location-information/dimensions/area-of-australia-states-and-territories> (12.9.2017.)

⁵⁴ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (12.9.2017.)

⁵⁵ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 647.

⁵⁶ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 82.

Slika 8. Adelaide

Izvor: <http://www.australia.com/de-de/places/adelaide.html> (5.11.2017.)

Osim Adelaide, značajniji grad u Južnoj Australiji je i Ballarat koji je bio središte tzv. zlatne groznice od 1851. godine do 1853. godine. U Ballaratu se nalazi Muzej zlata i Povijesni park Sovereign Hill s rekonstruiranim naseljem kopača zlata.

U Južnoj Australiji nalazi se i jezero Eyre koje je ujedno i nacionalni park. Kao što je već spomenuto u potpoglavlju o hidrogeografskim obilježjima, jezero zna po nekoliko godina biti bez vode jer ispari te ostane slana kora debljine do 4,5 metara. Turisti posjećuju i otok Kangaroo što znači otok klokana, na kojem se nalaze australska autohtona flora i fauna, ali i morske životinje te ptice. Uz poluotok Younghusband nalazi se i Nacionalni park Coorong s pješčanim dinama. Bogat je florom i faunom, a posebno pticama.⁵⁷

U Južnoj Australiji nema baštine koja se nalazi na UNESCO-vom popisu svjetske baštine, no analizirajući ostalu baštinu može se zaključiti kako ima dobre temelje za jači razvoj turizma.

2.5. ZAPADNA AUSTRALIJA

Zapadna Australija nalazi se na samom zapadu kontinenta te graniči sa Sjevernim teritorijem i Južnom Australijom. Zauzima površinu od 2 529 875 km² te je tako najveća

---

⁵⁷ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 647.

država Australije.⁵⁸ Ima 2 576 000 stanovnika.⁵⁹ Zapadna Australija je na obali Indijskog oceana.

Glavni grad Zapadne Australije je Perth koji se nalazi na južnom dijelu države. Geografski je izoliran od glavnog turističkog dijela Australije, a atrakcija koja privlači turiste u Perth je njegova stara gradska jezgra koja potječe iz kolonijalnog doba, točnije iz 19. stoljeća. Na zapadnom dijelu Australije velika koncentracija stanovništva i gospodarstva upravo je u gradu Perthu. Za turizam ovog grada su vrlo značajni povoljna sredozemna klima i Labuđa rijeka.

Nadalje, Broome je grad Zapadne Australije koji se nalazi u sjevernom dijelu države, a središte je: „kupališnoga turizma i promatranja ptica, u kojem je dodatna atrakcija orijentalna arhitektura u kineskoj četvrti.“⁶⁰ Sjeveroistočno od Broomea nalazi se područje Kimberley koje karakterizira kupališni turizam te razgledavanje geomorfoloških fenomena. U Zapadnoj Australiji nalazi se i poprište zlatne groznice od 1892. godine do 1905. godine, grad Kalgoorlie. Kalgoorlie ima Muzej kopača zlata. Nadalje, Zapadna Australija ima Nacionalni park Karijini koji se nalazi u brdovitim predjelima Pilbara. To je gotovo potpuno nenaseljeno gorje s dubokim kanjonima i suhim koritima.⁶¹

Osim toga, još jedna atrakcija Zapadne Australije koja je poznata po ronilačkom turizmu i surfing-turizmu je područje nazvano Ningaloo (sl. 9) koje se nalazi između ova dva grada Zapadne Australije. Ningaloo je na popisu UNESCO-ve baštine od 2011. godine. Turisti ondje razgledavaju koralje, kojih ima oko 250 vrsta, te oko 500 vrsta tropske ribe.⁶² Iako su turističke atrakcije Zapadne Australije izolirane od najvažnijeg turističkog dijela Australije- jugoistoka, uz razvoj zračnog prometa razvio se i ovaj dio.

---

⁵⁸ <http://www.ga.gov.au/scientific-topics/national-location-information/dimensions/area-of-australia-states-and-territories> (12.9.2017.)

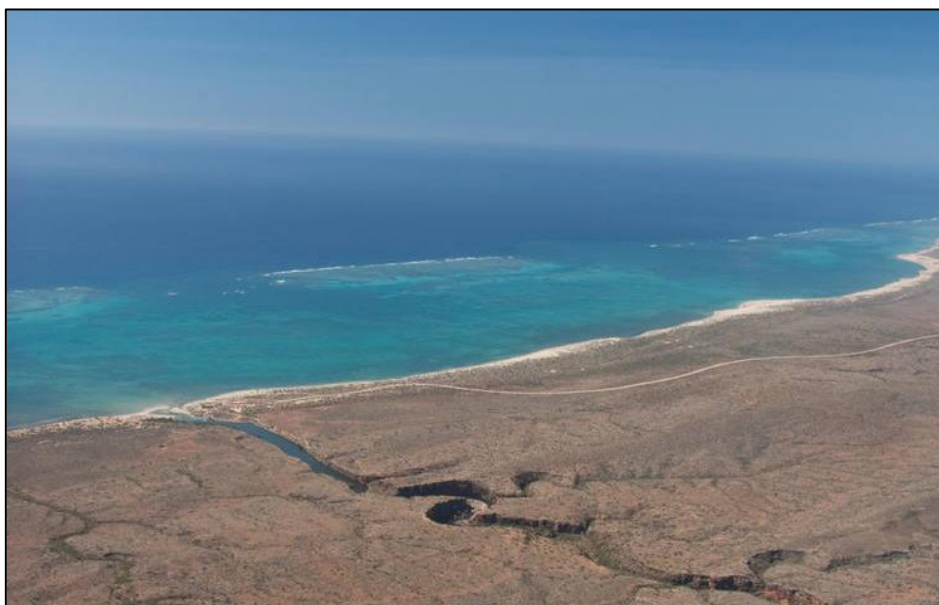
⁵⁹ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (12.9.2017.)

⁶⁰ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 83.

⁶¹ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 648.

⁶² <http://whc.unesco.org/en/list/1369> (20.10.2017.)

Slika 9. Ningaloo

Izvor: <http://whc.unesco.org/en/list/1369> (5.11.2017.)

2.6. TASMANIJA

Tasmanija je otočna savezna država Australije koju od kontinenta Australije dijeli Bassov prolaz. Zauzima površinu od 68 401 km² te ima 520 100 stanovnika.⁶³ Umjerena topla vlažna klima rezultirala je raznim oblicima turizma poput kupališnog, planinarskog i ribolovnog. Istočni dio Tasmanije ima uređene vinske ceste, a nacionalni parkovi Ben Lomond i Mount Field su važni za zimski turizam u hladnijem dijelu godine. U sjevernom dijelu rastu eukaliptusove šume, a u južnom dijelu listopadne miješane šume. Tasmanija bilježi 17 nacionalnih parkova, a po najvećem turističkom posjetu izdvajaju se sljedećih pet: Freycinet, Cradle Mountain-Lake St. Clair, Southwest, Mount Field te Franklin-Gordon Wild Rivers.

Nacionalni park Franklin-Gordon Wild Rivers koji se nalazi na slici 10 izdvojen je iz razloga što se s Nacionalnim parkom Southwest nalazi na UNESCO-vom svjetskom popisu baštine. Nalazi se na planinskom dijelu Tasmanije, veličine od 4408 km². Nacionalni parkovi šumovit su kraj s divljim rijekama i jezerima.

---

⁶³ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (12.9.2017.)

Slika 10. Nacionalni park Franklin-Gordon Wild Rivers

Izvor: <https://www.discovertasmania.com.au/about/national-parks-and-wilderness/franklin-gordon-rivers-national-park> (5.11.2017.)

Glavni grad Tasmanije je grad Hobart koji je glavno političko središte. Nalazi se na južnoj obali otoka. Stari dio grada je uz luku Battery Point, a grad je i kulturno središte. Osim Hobarta, značajan je grad Port Arthur koji je u 19. stoljeću imao zatvorski kompleks.⁶⁴ Osim dva navedena grada može se spomenuti i Launceston koji se nalazi na sjevernoj obali otoka te je uz Hobart važna luka.

2.7. SJEVERNI TERITORIJI

Sjeverni teritorij savezni je teritorij koji se nalazi na sjeveru Australije. Graniči s državama Queenslandom, Južnom Australijom i Zapadnom Australijom. Ima 245 000 stanovnika.⁶⁵ Površina mu je 1 349 129 km², a glavni grad je Darwin.⁶⁶ Sjeverni teritorij najmanje je naseljen u usporedbi sa saveznom državama i Teritorijem australskoga glavnog grada, a neki od razloga zbog slabije naseljenosti su: „vruća pustinjska klima u unutrašnjosti i česti razorni cikloni na obali.“⁶⁷

Glavni grad Darwin, koji se nalazi na obali Timorskog mora, i grad Alice Springs, koji se nalazi u unutrašnjosti, smatraju se polazišnim točkama turističkih posjeta. U Darwinu se nalazi Muzej umjetnosti i znanosti koji je muzej aboridžinske kulture, australskog domorodačkog stanovništva. Na području Sjevernog teritorija nalaze se i nacionalni parkovi

---

⁶⁴ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 647.-648.

⁶⁵ <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/mf/3101.0> (4.11.2017.)

⁶⁶ <http://www.ga.gov.au/scientific-topics/national-location-information/dimensions/area-of-australia-states-and-territories> 4.11.2017.

⁶⁷ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 83.

Kings Canyon-Watarrka, Nitmiluk, Finke Gorge, Litchfield i Kakadu. Osim nacionalnih parkova, turisti posjećuju i Simpsonovu pustinju. Nacionalni park Kakadu je na popisu UNESCO-ve svjetske baštine od 1981. godine. Savanski je kraj u zapadnom dijelu Arnhemske zemlje kojeg karakteriziraju litice, kanjoni, slapovi, razna flora i fauna, te više od 5000 lokaliteta s aboridžinskim crtežima po stijenama. U blizini Kakadua nalazi se Nacionalni park Nitmiluk kraj grada Katherine. Karakterističan je po dubokim kanjonima i brojnom florom i faunom te aboridžinskim crtežima po stijenama. Na jugozapadu Sjevernog teritorija nalazi se Nacionalni park Kings Canyon-Watarrka gdje su kanjoni sa stijenama visokim do 300 metara.⁶⁸

Slika 11. Nacionalni park Uluru

Izvor: <http://whc.unesco.org/en/list/447> (3.11.2017.)

Nadalje, turističke dolaske bilježe zaštićena prirodna područja poput Uluru Kata-Tjuta gdje se nalazi nacionalni park Uluru iliti Ayers Rock koji je ujedno i geomorfološki fenomen. Uluru (Slika 5.) je kameni monolit crvene boje koji starosjedioci Australije Aboridžini smatraju svetim brdom. Od 1987. godine uvršten je na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Visine je 348 metara te je dužine više od dva kilometara. Kako je građen od pješčanika tako mijenja boju tijekom dana i svjetluca na suncu.⁶⁹ Govoreći o brdu Uluru ne smije se zanemariti brojna pitanja o održivosti zbog velikog broja turista. Također, samo penjanje

⁶⁸ Natek, K. i Natek, M. (2000): *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, str. 648.

⁶⁹ Šegota, T. i Filipčić, A. (2004): *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, str. 54.

turista po brdu Aboridžini smatraju oskvrnućem te dolazi do neslaganja turista i domorodaca.⁷⁰ Uluru je jedan od najposjećenijih nacionalnih parkova Australije.

2.8. TERITORIJ AUSTRALSKOGA GLAVNOG GRADA

Teritorij australskoga glavnog grada ima 409 100 stanovnika.⁷¹ Zauzima površinu od 2 358 km².⁷² Teritorij se nalazi unutar Novog Južnog Walesa. Zauzima malu površinu Australije, a glavni grad je Canberra koji je ujedno i glavni grad Australije. Grad se planski počeo graditi po nacrtu Waltera Burleya Griffina 1913. godine u unutrašnjosti, otprilike na jednakoj udaljenosti od Sydneyja i Melbournea. Iako se počeo graditi 1913. godine, gradnja je prekinuta zbog Prvog svjetskog rata. 1927. godine je dovršena i službeno obilježen dan prijenosa saveznog parlamenta iz Melbournea u Canberru. Grad leži uz rijeku Molonglo koja je pritok rijeci Murrumbidge.

Slika 12. Parlament

Izvor: <https://www.peo.gov.au/multimedia/image-library/australias-parliament-house-il.html>
(7.11.2017.)

⁷⁰Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 81.

⁷¹<http://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/mf/3101.0> (4.11.2017.)

⁷²<http://www.ga.gov.au/scientific-topics/national-location-information/dimensions/area-of-australia-states-and-territories> (18.1.2018.)

Canberra za razliku od drugih gradova Australije nije gusto sagrađena. Grad je pun zelenila te je turistima zanimljiv i zbog brojnih muzeja poput Australian War Memorial muzeja. Ondje se nalazi i Australska nacionalna galerija. Planski je izgrađena i zgrada Parlamenta (sl. 12) na uzvisini Capital Hill koja je primjer suvremene arhitekture.⁷³ Savezni parlament čine britanska kraljica, Zastupnički dom i Senat.

---

⁷³ Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T. (2013): *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, str. 101.

3. TURISTIČKI POKAZATELJI

Turistički pokazatelji služe kako bi se znalo kakva su turistička kretanja u nekoj državi. Najčešći turistički pokazatelji su vrste kapaciteta koje Australija vrlo detaljno iznosi, a koji su u prvom potpoglavlju vidljivi u tablici, te turistički dolasci i noćenja koji se kontinuirano prate u svakoj od saveznih država Australije kao i teritorija.

3.1. VRSTE KAPACITETA

Jedan od važnijih dijelova turističke ponude upravo su smještajni kapaciteti u određenoj turističkoj destinaciji. Nadalje, smještajni kapaciteti ovise i o potražnji za određenom destinacijom pa tako ne čudi što neka destinacija u odnosu na drugu ima veći izbor prilikom odabira smještajnog kapaciteta. Vidljivo je iz Tablice 1. da Australija je podijelila svoje vrste kapaciteta na hotele i turistička naselja, potom motele, privatne hotele i kuće za odmor, te apartmane.

Tablica 1. Vrste i broj kapaciteta Australije

DRŽAVA	HOTELI I TURISTIČKA NASELJA	MOTELI, PRIVATNI HOTELI I KUĆE ZA ODMOR	APARTMANI
Novi Južni Wales	209	981	195
Victoria	154	493	167
Queensland	182	531	424
Južna Australija	74	153	37
Zapadna Australija	127	123	97
Tasmanija	64	52	32
Sjeverni Teritorij	28	43	21
Teritorij australskoga glavnog grada	18	16	16

Izvor:<http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/DetailsPage/8635.0.55.002Jun%202013?OpenDocument> (10.7.2017.)

Općenito, iz tablice je vidljivo kako je najveći broj smještajnih kapaciteta u obliku motela, privatnih hotela i kuća za odmor, njih 2392, potom apartmana, 989, te na kraju hotela i turističkih naselja, njih 856. Prema podacima iz lipnja 2013. godine vidljivo je da Novi Južni Wales ima najveći broj smještajnih kapaciteta s 981 motela, privatnih hotela i kuća za odmor, potom 209 hotela i turističkih naselja, te 195 apartmana. Nadalje, najveći broj smještajnih kapaciteta poslije Novog Južnog Walesa ima država Queensland u kojoj se nalazi najveći koraljni greben na svijetu, Veliki koraljni greben, a tako prednjači nad državom Victorijom po broju smještajnih kapaciteta. Uočava se također kako ima najveći broj apartmana od svih država Australije. Tablica prikazuje relativno veliku razliku u broju smještajnih kapaciteta između država Novog Južnog Walesa, Victorije i Queenslanda, u usporedbi s ostalim državama i teritorijima Australije. Najmanji broj smještajnih kapaciteta ima Teritorij australskoga glavnog grada, Canberre, a od saveznih država je Tasmanija.

Prema dosadašnjim prikupljenim podacima o turističkim atrakcijama svake pojedine savezne države Australije, može se zaključiti kako nije iznenađujuće da Novi Južni Wales ima najveći broj smještajnih kapaciteta jer ima dobar geografski položaj u Australiji, glavni grad Sydney centar je glavnih kulturnih zbivanja u Australiji, te imaju najbolju cestovnu i zračnu povezanost unutar Australije kao i s najvažnijim emitivnim državama. Kada govorimo o najmanjem broju smještajnih kapaciteta očekivano ima Teritorij australskoga glavnog grada, Canberre, ponajprije zbog svoje veličine, no i zbog geografskog smještaja. Teritorij australskoga glavnog grada ne nalazi se na obali, a istraživanjem literature uvidjelo se kako je u Australiji visoko zastupljen kupališni i surfing turizam. Unatoč tome što je Canberra grad s mnogo zelenila i muzeja, zbog blizine gradova Sydneyja i Melbournea, koji su veći i turistički posjećeniji, smanjena je turistička potražnja za smještajnim kapacitetom na samom Teritoriju australskoga glavnog grada.

3.2. TURISTIČKI DOLASCI I NOĆENJA

Jedan od najčešćih i najvažnijih pokazatelja razvoja turizma neke države je statističko praćenje dolazaka i noćenja u neku državu. Turistički dolasci i noćenja u Australiji od 2013.

godine do 2016. godine su vidljivi iz tablice 2. Izabrano je razdoblje od četiri godine kako bi se jasnije vidjelo turističko kretanje u Australiji te je tako vidljivo kako paralelno raste broj noćenja s brojem dolazaka.

Tablica 2. Dolasci i noćenja u Australiji 2013. - 2016. godine

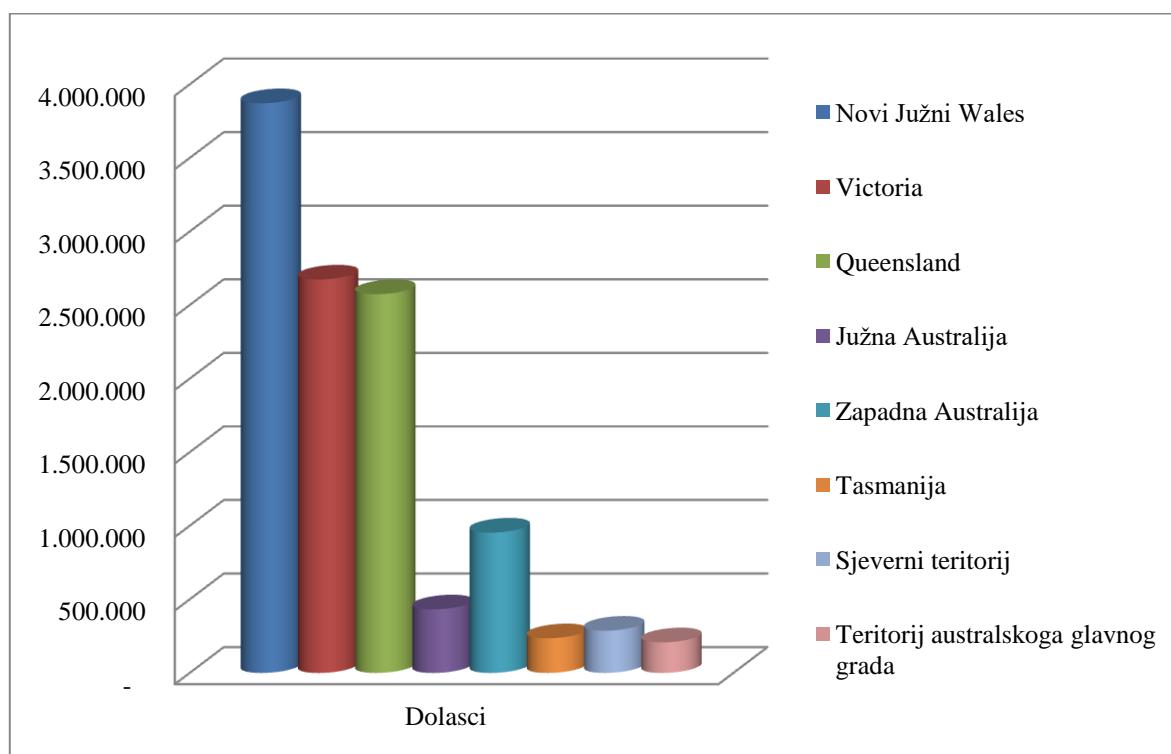
GODINA	2013.	2014.	2015.	2016.
DOLASCI	5 904 884	6 357 183	6 858 953	7 624 665
NOĆENJA	217 025 993	222 907 910	248 107 180	252 968 561

Izvor: <https://www.tra.gov.au/research/international-visitors-to-australia/international-tourism-statistics/international-tourism-statistics> (5.9.2017.)

Prema podacima iz tablice je vidljivo da najveći porast broja dolazaka zabilježen u usporedbi 2015. godine i 2016. godine, odnosno samo u godini dana se povećao broj turista za 765 712. Nadalje, oduzimanje broja dolazaka iz 2016. godine s brojem dolazaka iz 2013. godine dobije se razlika od 1 719 781, odnosno broj turista u 2016. godini u usporedbi s 2013. godinom porastao je za 1 719 781. Iz toga možemo zaključiti kako Australija iskorištava svoj turistički potencijal te da će statistički podaci vjerojatno pokazati porast broja dolazaka i noćenja u odnosu na 2016. godinu.

Nadalje, dijeljenjem broja noćenja s brojem dolazaka dobije se prosječan broj turističkog boravka. Za 2013. godinu dobije se 36,8 dana, za 2014. godinu dobije se da je prosječan boravak 35,1 dana, za 2015. godinu da je 36,2 dana, dok za 2016. godinu dobije se razlika od 33,2 dana. Dakle, prosječan boravak turista kada su u Australiji je oko mjesec dana, što je veliki broj u usporedbi s npr. Hrvatskom kojoj je prosječan broj dana boravka bude manji od 10 dana. Mjesec dana duži je period za boravak u nekoj državi, no ne treba zaboraviti da se Australija smatra tzv. izoliranim i udaljenim kontinentom i to ponajviše od emitivnog tržišta poput Europe i Angloamerike.

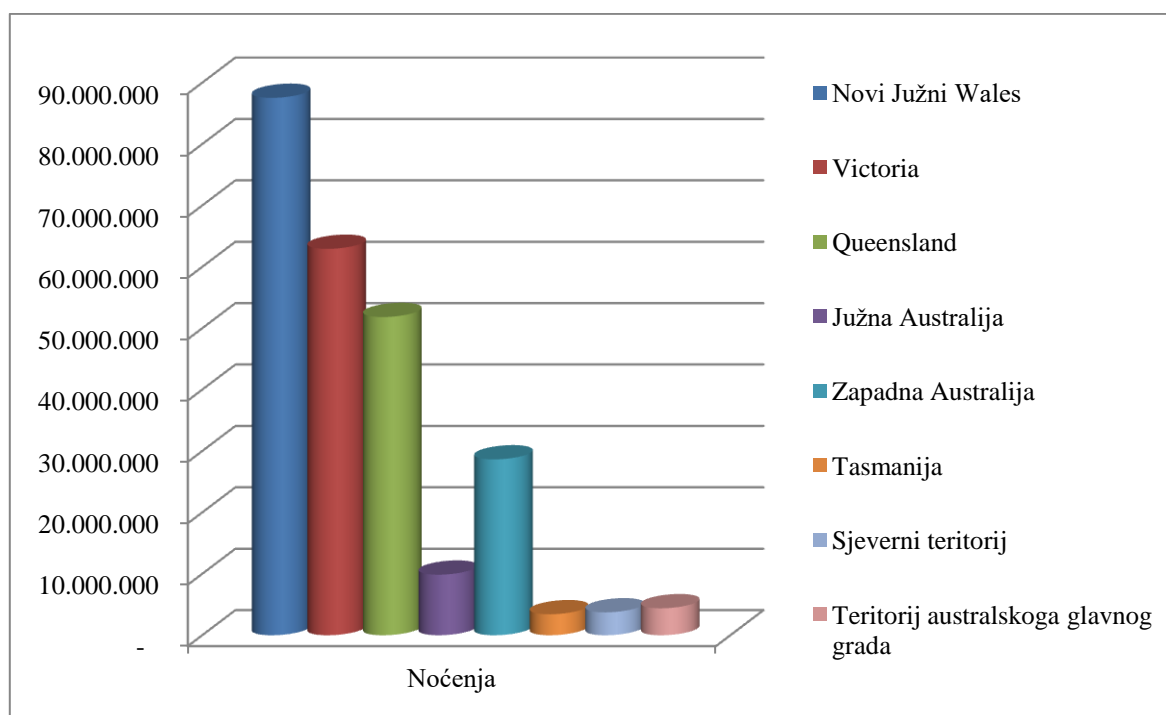
Grafikon 3. Turistički dolasci u pojedine australske države i teritorije 2016. godine

Izvor: <https://www.tra.gov.au/research/view-all-publications/all-publications/international-visitor-survey-results/international-visitors-in-australia-december-2016> (5.9.2017.)

Grafikon 3 prikazuje dolaske u svakom pojedinom samoupravnom području Australije, odnosno u šest saveznih država i dva teritorija na kopnu, jer svako područje u grafikonu samostalno prati svoje dolaske. Tako je vidljivo kako najveći broj dolazaka bilježi država Novi Južni Wales s gotovo 4 milijuna dolazaka, a po dosadašnjim analizama same države ovaj podatak nije iznenađujući. Potom veliki broj turističkih dolazaka, njih oko 2,5 milijuna, bilježe države Victoria i Queensland između kojih ipak veći broj bilježi država Victoria. Nadalje, Zapadna Australija bilježi gotovo milijun turističkih dolazaka, dok ostala samoupravna područja bilježe i manje turističke dolaske. Najmanje turističkih dolazaka u 2016. godini bilježi Teritorij australskoga glavnog grada, Canberre.

Grafikon 4. Turistička noćenja u pojedine australske države i teritorije 2016. godine

Izvor: <https://www.tra.gov.au/research/view-all-publications/all-publications/international-visitor-survey-results/international-visitors-in-australia-december-2016> (5.9.2017.)

Grafikon 4 prikazuje turistička noćenja u pojedinim australskim državama i teritorijima u 2016. godini. Najveći broj turističkih noćenja bilježi država Novi Južni Wales, oko 85 milijuna noćenja, što nije iznenađujuće s obzirom na turističku ponudu koju ova savezna država Australije ima. Potom slijedi države Victoria koja bilježi oko 60 milijuna turističkih noćenja i Queensland s oko 50 milijuna turističkih noćenja. Nakon njih s oko 25 milijuna turističkih noćenja je Zapadna Australija, a ostala samoupravna područja Australije bilježe manje od 10 milijuna noćenja. Iako Teritorij australskoga glavnog grada ima najmanji broj dolazaka, savezna država Tasmanija bilježi najmanji broj turističkih noćenja.

Prema priloženoj tablici i grafikonima o turističkom broju dolazaka i noćenja u pojedine australske države i teritorije, može se zaključiti kako će broj dolazaka sa sigurnošću rasti kako u Australiji tako i u svim njenim saveznom državama i teritorijima, dok za broj noćenja da će prosjek ostati na istom ili se za dva do tri dana smanjiti. Svakako što se tiče država i teritorija dominirat će u broju dolazaka i noćenja država Novi Južni Wales.

ZAKLJUČAK

Tema ovog završnog rada bila je analizirati i uvidjeti povezanost između geografskih obilježja Australije i razvoja turizma iste. Međunarodni turizam Australija se zbog geografskog položaja, odnosno zbog udaljenosti od najvažnijeg emitivnog tržišta Europe i Angloamerike, sporije razvijao. No, 1980-ih Australija dobiva značaj u međunarodnom turizmu i počinje se intenzivno razvijati zbog sve većeg razvoja zračnog prometa i promocije Australije na emitivnim tržištima. Iako turizam Australije je sve

Važan čimbenik razvoja turizma Australije ima klima jer Australija ima ugodne temperature zraka i mora tijekom cijele godine te je tako na nekim dijelovima razvila cjelogodišnji kupališni turizam. Također, specifičnost turizma Australije je australska endemična fauna kojom dominiraju tobolčari od kojih se mogu izdvojiti klokani i koale. Važna i ostala endemična fauna poput ptice emua, čudnovatog kljunaša, itd. Također, važni su brojni mekušci koji nastanjuju Veliki koraljni greben, najveći koraljni greben na svijetu, koji je često razlog posjeta ljubitelja ronjenja.

Kako je analizirano šest saveznih država Australije i dva teritorija na kopnu može se zaključiti kako je Australija, unatoč muzejima, galerijama te arhitekturi 19. i 20. stoljeća, država izrazito prirodnih atrakcija. Brojni su nacionalni parkovi, ali i oni koji su na popisu UNESCO-ve svjetske baštine. Nadalje, Australija ima mnogo kanjona, autohtonu floru i faunu, more, a sve su to važni čimbenici pri odabiru turističke destinacije.

Države Novi Južni Wales, Victoria i Queensland imaju najviše kako smještajnih kapaciteta tako i turističkih dolazaka i noćenja što nije iznenađujuće s obzirom na količinu prirodnih atrakcija. Također, prema broju međunarodnih turista u razdoblju od 2013. godine do 2016. godine može se zaključiti kako će broj turista u Australiju iz godine u godinu biti sve veći, a također da će se smještajni kapaciteti brojčano povećati. Iako Australiju ograničava geografski položaj jer je udaljena od glavnih emitivnih tržišta, Australija sve bolje iskorištava svoje turističke potencijale.

LITERATURA

KNJIGE

1. Curić, Z., Glamuzina, N. i Opačić, V.T.: *Geografija turizma: regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2013.
2. Natek, K. i Natek, M.: *Države svijeta 2000*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2000.
3. Šegota, T. i Filipčić, A.: *Geografija Australije i Oceanije*, Meridijani, Samobor, 2004.

ČASOPISI

1. Kušen, E.: *Turizam i prostor: klasifikacija turističkih atrakcija*, Prostor 1/21, 1-14, Zagreb, 2001.
2. Šegota, T. i Filipčić, A.: *Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje*, Geoadria, Volumen 8/1, 17-37, Zadar, 2003.

INTERNET IZVORI

1. <http://croatia.embassy.gov.au> (15.7.2017.)
2. <http://www.enciklopedija.hr> (20.1.2018.)
3. <http://www.australia.gov.au> (5.11.2017.)
4. <http://whc.unesco.org> (20.10.2017.)
5. <http://www.population.net.au> (7.10.2017.)
6. <https://www.tra.gov.au/research/international-visitors-to-australia/international-tourism-statistics/international-tourism-statistics> (5.9.2017.)
7. <https://www.tra.gov.au/research/view-all-publications/all-publications/international-visitor-survey-results/international-visitors-in-australia-december-2016> (5.9.2017.)
8. <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/> (4.11.2017.)
9. <http://www.ga.gov.au> (18.1.2018.)
10. <http://www.bom.gov.au> (18.1.2018.)

POPIS PRILOGA

POPIS SLIKA

Slika 1. Klima Australije	5
Slika 2. More Australije	11
Slika 3. Klokane	13
Slika 4. Koala	14
Slika 5. Veliki koraljni greben	16
Slika 6. Sydney	17
Slika 7. Melbourne	19
Slika 8. Adelaide	21
Slika 9. Ningaloo	23
Slika 10. Nacionalni park Franklin-Gordon Wild Rivers	24
Slika 11. Nacionalni park Uluru	25
Slika 12. Parlament	26

POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Tablica 1. Vrste i broj kapaciteta Australije	28
Tablica 2. Dolasci i noćenja u Australiji 2013. - 2016. godine	30
Grafikon 1. Prosječna temperatura zraka u Sydneyju 1981. – 2010. godine	7
Grafikon 2. Prosječne padaline u Sydneyju 1981. – 2010. godine	8
Grafikon 3. Turistički dolasci u pojedine australske države i teritorije 2016. godine	31
Grafikon 4. Turistička noćenja u pojedine australske države i teritorije 2016. godine	32

SAŽETAK

Australija se nalazi na južnoj hemisferi iz čega proizlazi da ljeto u Australiji počinje u prosincu, jesen u ožujku, zima u lipnju i proljeće u rujnu. Australija se sastoji se od šest saveznih država: Queensland, Novi Južni Wales, Victoria, Južna Australija, Zapadna Australija i Tasmanija. Posjeduje i dva teritorija na kopnu, Sjeverni teritorij i Teritorij australskoga glavnog grada, te šest vanjskih teritorija. Osim toga, polaže pravo na Australijski antarktički teritorij. Ovaj rad bavi se analiziranjem geografskog položaja i prirodne atrakcijske osnove, analiziranjem turističkih atrakcija po šest saveznih država i dva teritorija na kopnu, te analiziranjem turističkih pokazatelja o turističkim kretanjima u Australiji. Australija se smatra multikulturnom državom jer kada se James Cook iskrcao na istočnoj obali Australije 1770. godine krenulo je naseljavanje europskim narodima. Iako ima oduvijek potencijala za razvoj turizma, turizam Australija se zbog „izolacije“ sporije razvijao. Tek krajem 20. stoljeća Australija dobiva značaj u međunarodnom turizmu te se tada počinje intenzivno razvijati. Neki od najvažnijih razloga razvoja turizma je razvoj zračnog prijevoza, te promocija Australije kao turističke zemlje na najvažnijim emitivnim tržištima. Unatoč antropogenim, odnosno društvenim atrakcijama, Australija je država izrazito prirodnih atrakcija te je kao takvu treba promatrati.

SUMMARY

Australia is located in the southern hemisphere which means that summer in Australia starts in December, the autumn in March, winter in June and spring in September. Australia is a federation of six states: Queensland, New South Wales, Victoria, South Australia, Western Australia and Tasmania. It also owns two mainland territories, Northern Territory and Australian Capital Territory, and six external territories. As well, Australia claims ownership of the Australian Antarctic Territory. This paper deals with the analysis of geographic position and natural attraction, analysis of tourist attractions by six federal states and two territories on the mainland, and analysis of tourism indicators of tourism trends in Australia. Australia is considered to be a multicultural country because of James Cook. When he landed on the eastern coast of Australia in 1770, began the colonization of European nations. Although there has always been potential for tourism development, tourism in Australia has been slowed down because of "isolation". Due to the air transport development and promotion of Australia as a tourist country on the most important broadcasting markets, Australia gained importance in international tourism by the end of the 20th century, and then it started to develop intensively. Despite the anthropogenic attractions, Australia is a country with remarkable natural attractions and should be considered as such.